

SUSITARIMAS DĖL NEATLYGINTINOS KRAUJO DONORYSTĖS SKATINIMO

2016 07 14

Vilnius

Žinodami, kad žmogaus gyvybė ir sveikata yra svarbiausia, brangiausia vertybė, įsitikinę, kad solidari pagalba vienas kitam yra bendrojo gėrio dalis, susipažinę su Tarptautinės kraujo perpylimo bendrijos Etikos kodekso nuostatomis, patvirtintomis Jungtinių Tautų Pasaulinės sveikatos organizacijos, sutariame, kad su kraujo donoryste susietoje veikloje laikysimės šių elgesio principų:

1. Kraujo donorystė, įskaitant kraujodaros audinių persodinimą, visais atvejais turi būti savanoriška ir neapmokama. Donorui negali būti taikoma jokia pobūdžio prievarta. Kraujas, reikalingas gyvybei ir sveikatai gelbėti, ir jo atsargos yra viešasis turtas ir nei vienam asmeniui negali būti daromos kliūtys juo naudotis. Donoro asmens duomenys ir donacijos faktas be jo fiksuoto sutikimo neturi būti viešinami. Kraujo donorystės skatinimas nėra ir negali būti laikomas pasipelnymo šaltiniu, nors visuomeninių iniciatyvų iniciatoriai turi teisę padengti savo pagrįstas išlaidas.
2. Žiniasklaida, už neatlygintą donorystę agituojančios visuomenininkai, informuodami visuomenę, privalo teikti objektyvią, patikrintą ir tikslią informaciją.
3. Kraujo donorų atranka ir pats perpylimas turi būti grindžiami tik savanoriškumu ir medicininės atrankos kriterijais. Netoleruojama bet kokia tiek donorų, tiek kraujo recipientų diskriminacija dėl lyties, rasės, tautybės, socialinės padėties, religinių pažiūrų.
4. Pasirašantieji pasižada reaguoti į akivaizdžiai neteisingus viešojoje erdvėje skelbiamus išpuolius, iškreiptas, neatitinkančias tikrovės žinias, galinčias pakenkti neatlygintinos kraujo donorystės idėjų sklaidai. Visi pasirašantieji susitarimą pasižada aiškinti donorystės naudą tiek viešai, tiek privačiai.
5. Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai bei kraujo donorystę propaguojantys visuomenininkai, rengiantys ir platinantys informaciją apie kraujo donorystės įmones ir organizacijas, privalo laikytis Lietuvos visuomenės informavimo etikos kodekso reikalavimų ir šio susitarimo nuostatų.
6. Skelbiamoje informacijoje žiniasklaidos atstovai ir pasisakantys visuomenininkai privalo atskleisti savo interesus ir aplinkybes, kurių nutylėjimas gali sumažinti teikiamos informacijos objektyvumą.
7. Žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai bei kraujo donorystę propaguojantys visuomenininkai sutaria neskelbti donorystės idėjai prieštaraujančių deklaracijų, bet privalo viešinti visas patikrintas žinias apie deklaracijoje ir teisės aktuose nustatytų normų pažeidimus.

Parašai:

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras Juras Požela

Lietuvos Respublikos Seimo Sveikatos reikalų komiteto pirmininkė Dangutė Mikutienė
Nacionalinio kraujo centro direktorė Joana Bikulčienė
Nacionalinės donorų asociacijos prezidentas Darius Tumšys
Donorai

Vilniaus miesto savivaldybės tarybos nariai, vadovai, atstovai

Sveikatos priežiūros įstaigos